

"Ki Tetzei" כִּי־תֵצֵא Wanneer gij uitgaat

D'varim (Deutr) 21:10 - 25:19

In deze parasja komen 74 Mitswot (leefregels) voor, 27 geboden en 47 verboden. Deze parasja heeft de meeste Mitswot van heel de Torah.

De vraag hier is waar gaan we heen, we lezen in de parasja van deze week dat we uitgaan in de oorlog. Maar is dat de oorlog zoals wij hem kennen of wordt hier een ander soort oorlog bedoeld. Vergeet niet voor er zonde gepleegd wordt leefden we in een perfecte wereld. Zou het zo kunnen zijn dat hier een geestelijke oorlog bedoeld wordt? Vooralsnog wil ik graag beginnen met het stukje tekst in D'varim 21:22-23 ; Voorts, wanneer in iemand een zonde zal zijn, die het oordeel des doods *waardig is*, dat hij gedood zal worden, en gij hem aan het hout zult opgehangen hebben; 23 Zo zal zijn dood lichaam aan het hout niet overnachten; maar gij zult het zekerlijk ten zelve dage begraven; want een opgehangene is Gode een vloek. Alzo zult gij uw land niet verontreinigen, dat u de HEERE, uw God, ten erve geeft. De taal die hier gebruikt wordt is zeer ongebruikelijk. We weten dat er twee soorten zonden zijn en hoe HaShem daarmee handelt. De zonden die men opzettelijk pleegt (asham) en de zonden die men niet opzettelijk pleegt (chatat). Het woord chatat betekent het doel missen. Maar het woord wat hier gebruikt wordt voor zonde is חֵט (chet) maar het woord chet is tevens de wortel van chatat.

De belangrijkheid van dit woord is het volgende; dit woord kan je ook vertalen als; tekort of ontbrekend. We zouden het dus ook anders kunnen uitleggen zoals sommige rabbijnen doen, zij hebben dit bestudeert en kwamen tot het volgende. Zij vroegen zich af wat als dit woord chet betekent in geval wat hier staat n.l. ontbrekend of tekort. M.a.w wat als het er hier werkelijk gaat over iemand als hij geen misdaad/zonde heeft begaan? Laten we eens kijken naar het woord hangen, dit omdat het belangrijk is als we kijken welke conclusie we dan krijgen. תָּלָה (Talah, Talitah) is ophangen maar we kunnen dit ook anders opvatten n.l. door twijfel, onzeker, beschuldigen. Het woord ophangen impliceert dat wij de voorstelling hebben van een strop rond over een boom en daaraan bungelt men. Een soort van galg om het zomaar te zeggen. Maar daar gaat het hier niet over in deze passage. Het woord ophangen hoort er wat mij betreft niet eens in thuis omdat het een verkeerde voorstelling geeft. We zouden hier dan moeten zeggen als een persoon geen of niet genoeg zonde heeft begaan dan hangt men hem aan een boom. Vreemd taalgebruik vindt u niet, maar wat als we verder kijken tot welke conclusie zouden we dan kunnen komen.

We zouden het ook kunnen zeggen zoals sommigen van de rabbijnen concluderen, als een persoon sterft met een tekort aan zonde (chet) beschuldig (Talah, Talitah) dan de boom. Welke boom? De boom van kennis tussen goed en kwaad. Uiteindelijk zijn we door die zonde uit het perfecte leven gestapt. HaShem had met ons een perfect leven voor en we hoefden niet de kennis van goed en kwaad te hebben. Overigens wanneer we goed kijken zien we dat de getalswaarde van dit woord chet op 18 uitkomt (chet=8+tet=9+alef=1 totaal 18) hetzelfde als Chai (leven) dit even als uitstapje.

We weten dat niemand onschuldig is, de geschriften zijn hier duidelijk in. En de zonde die wij met ons meedragen is de zonde die ons voorgeslacht heeft begaan.

We moeten niet ook vergeten dat het sterven aan een hout niet mogelijk is volgens de voorschriften in de Tenach. Nergens in de Tenach zal men dit dan ook terugvinden of een aanwijzing hiervan. De doodstraf voltrekken aan een hout is een bezigheid van een heel ander volk. Kruisiging is een methode van de doodstraf waarbij het slachtoffer wordt vastgebonden

of genageld aan een groot houten kruis of balk en wordt opgehangen tot de uiteindelijke dood door uitputting en verstikking . Het werd onder meer gebruikt als straf door de Perzen , Carthagers en Romeinen. Kruisiging is pas in de twintigste eeuw in delen van de wereld gebruikt. Hierdoor zien we dus bovendien dat toen HaShem deze woorden gaf deze rijken met hun gebruiken nog niet bestonden.

Een Parabel die gebruikt wordt door de wijzen is de volgende; Twee tweelingbroers leefden in een stad; één werd benoemd tot koning, en de andere pleegde overvallen langs de weg . Een bevel van de koning ging uit dat hij werd gearresteerd en daarna werd hij opgehangen. Maar iedereen die hem zag riep, 'De koning is opgehangen! Waarna de koning een bevel gaf en hij werd neergehaald (Sanhedrin 46b). Zoals u weet zijn wij geschapen naar Zijn beeld. Is het dan niet raar dat de rabbijnen over deze tekst een symbolisch verhaal aanhalen (parabel). Zien we wat er werkelijk staat? Als wij gelijk geschapen zijn naar Hashem's beeld, hoeveel te meer dan zijn wij een beeld van HaShem. Net zoals men de tweeling broer van de koning zag, zullen anderen ook u zien als een afspiegeling. Bovendien wordt er nog iets heel belangrijks hier in de tekst vermeld van deze Parasja. De persoon werd eerst ter dood veroordeeld en wanneer hij/zij gestorven was wordt hij/zij opgehangen. De tekst geeft deze volgorde duidelijk aan; "En als een man een zonde heeft begaan die de dood waard is, en hij wordt ter dood gebracht 1, en u zult hem aan een hout hangen 2"

Welk nut heeft dan de straf van hangen nadat de dood al is ingetreden? Wat was het nut hiervan? Heel simpel gezegd was dit omdat deze persoon geen afspiegeling van HaShem was. Deze persoon was tegen de geboden die HaShem gegeven heeft ingegaan. Het was om mensen zichzelf te laten afvragen wat had deze persoon gedaan, welk gebod heeft deze persoon overtreden. Op het moment dat iemand hangt heeft zijn lichaam geen contact meer met de aarde waarop deze persoon leeft, je zou kunnen zeggen de wortels zijn afgesneden. Maar waarom dan dat een persoon niet gedurende de nacht mag blijven hangen? Daar zijn verschillende redenen voor. Een ervan is; Je laat het beeld/ afspiegeling van HaShem niet hangen tussen Hemel en aarde. Een ieder van u gelovig of niet heeft door Hem en Hem alleen "leven" ontvangen niemand uitgezonderd. En in D'varim 21:23 staat ook; Want een opgehangen lichaam is de vervloeking van HaShem: u zult het land dat Adonai, uw God, u in bezit geeft, niet verontreinigen.

Het woord קלעני—of קלאני of קלני, afhankelijk van de tekst is duidelijk bedoeld als een woordspeling met "vloek" קלל, maar de precieze betekenis is onduidelijk. Misschien wel de meest aantrekkelijke verklaring is die van Rav Tzemah Gaon die het interpreteert als קלוני—mijn schande. De zin zou dan zoiets betekenen als: "Mijn hoofd is te schande; mijn ledematen zijn onteerd."

Als we dicht bij HaShem hadden kunnen blijven in Gan Eden hadden we nooit de kennis gehad van het kwaad. Maar HaShem heeft ons een vrije wil gegeven. Het is aan u zelf hoe u dat leven invulling geeft, kiest u voor het goede leven of voor het slechte. Concludeer dan dus dat de godslasteraar/misdadiger pas wordt opgehangen nadat hij is gestenigd, en concludeer ook dat HaShem bedroefd is over de dood van een overtreder er is een leven verloren gegaan.